

TRAKŲ ISTORINIO NACIONALINIO PARKO DIREKCIJA

Biudžetinė įstaiga, Karaimų g. 5, 21104 Trakai, tel. (8 528) 55 776, faks. (8 528) 55 756, tinp@seniejitrakai.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191835395

Trakų rajono savivaldybės merai,
Trakų rajono įvaizdžio formavimo ir
investicijų pritraukimo
darbo grupės vadovei Editai Rudelienei

2017-06-12 Nr. S-(3.1.)-195
I Nr.

ŽINIAI:

Lietuvos Respublikos Seimo nariui Nagliui Puteikiui

Kultūros ministrei Lianai Ruokytei Jonsson

Aplinkos ministrui Kęstučiui Navickui

Valstybinės kultūros paveldo komisijos
pirmininkei Evelinai Karalevičienei

DĖL TURIZMO IR KULTŪROS IŠTEKLIŲ TRAKŲ MIESTE TVARIOS PLĖTROS GALIMYBIŲ

Trakų miesto teritorija apima 1100,0 ha, pusę šio ploto užima ežerai ir želdynai, o 163,95 ha – Trakų senamiestis (u.k.17114) ir 84,65 ha – Užutrakio dvaro sodyba (u.k.785).

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 1993-12-06 nutarimu Nr.912 „Dėl Trakų istorinio nacionalinio parko planavimo schemas patvirtinimo“ (Žin., 1993, Nr.68-1287) patvirtino Trakų istorinio nacionalinio parko (TINP) planavimo schemą, kurioje nustatė konkrečius Trakų miesto plėtojimo principus bei kryptis. Šį dokumentą Lietuvos Respublikos Vyriausybė nuolat papildydavo, numatydama priemones tvariai turizmo ir kultūros išteklių plėtrai Trakų mieste.

2008-09-24 Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr. 945 „Dėl kurortinės teritorijos statuso suteikimo Trakų miestui“ (Žin., 2008, Nr.114-4351) miestui suteikė kurortinės teritorijos statusą.

TINP direkcija nuo 1995 metų, kaip Užutrakio dvaro sodybos valdytoja, igyvendina ne tik šio nacionalinio paminklo revitalizaciją, bet ir vysto jame turizmo bei kultūros infrastruktūrą.

TINP direkcija, vadovaudamasi TINP planavimo schema, yra inicijavusi daug teritorijų planavimo dokumentų, numaćiusių Trakų kultūros (pvz. buv. Bernardinų vienuolyno) ir gamtos („Karališkųjų laukų“, „Bražuolės“ apžvalgos aikštelių) paveldo objektų pritaikymą šiuolaikinės visuomenės poreikiams bei TINP planavimo schemas papildymus naujų rekreacinių įstaigų sprendiniais.

Deja, TINP direkcijos raginimai aktyviai įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, suteikiančius priemones ir galimybes turizmo ir kultūros išteklių Trakų mieste tvariai plėtrai yra ignoruojami. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-10-21 nutarimu Nr.1323 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. gruodžio 6 d. Nutarimo Nr.912 „Dėl Trakų istorinio nacionalinio parko planavimo schemos patvirtinimo“ pakeitimo“ numatytas motelis Aukštadvario g. 46A, Trakuose, turėjęs teikti apgyvendinimo, maitinimo, automobilių parkavimo paslaugas, numatęs apžvalgos aikštelės įrengimą, šiandien yra išparduotas kaip eilinis gyvenamųjų namų kompleksas.

TINP direkcija aktyviai dirba Trakų rajono įvaizdžio formavimo ir investicijų pritraukimo darbo grupės veikloje, kurios posėdžių metu nuolat teikia iniciatyvas bei siūlymus dėl tolesnės turizmo ir kultūros išteklių Trakų mieste tvarios plėtos.

TINP direkcija, atsižvelgdama į tai, kad ne pirmas dešimtmetis Trakai niekaip neišsprendžia motorizuotų turistų antplūdžio problemos, kuri pasireiškia tuo, kad autobusai, lengvieji automobiliai, kitos transporto priemonės koncentruojasi ir neišsitenka tik vienoje senamiesčio vietoje - Karaimų gatvėje, Galvės pakrantės teritorijoje ties tiltais į Trakų Salos pilį, yra pasiūliusi kritiškai permastyti, savaime susiformavusią Trakų kaip „vienos pilies miesto“ tradiciją ir ryžtingai pasirinkti „Trakų – ežerų miesto“ koncepciją.

Siūlomas naujas požiūris į Trakus, kaip ežerų miestą, leistų išnaudoti turistiniams ir kultūriniais tikslams ne tik vienintelį Galvės (371,2 ha) ežerą (ir tik vienoje pakrantėje), bet ir Bernardinų-Lukos (79,3 ha), Tototiškių (75,7 ha) bei Skaisčio (307,9 ha) ežerus, kurie natūraliai juosia pusiasalyje įsikūrusį miestą.

TINP direkcija siūlo įdiegti priemones, kurios leistų išskaidyti lankytojų srautus visame Trakų mieste, o transporto priemones – palikti miesto priegose.

Tam, kad Trakų miesto lankytojai ir gyventojai galėtų moderniomis ekologiškais vandens transporto priemonėmis be trukdžių alternatyviai judėti visu Trakus juosiančiu ežerynu, tereikia du esamus tiltus, kurie yra nepraplaukiami ir todėl riboja patekimą iš vieno ežero į kitą, padaryti pasukamais (šiuo metu vienas tiltas atiboja susisiekiančius Galvės ir Totoriškių ežerus, o kitas atiboja tarpusavyje susisiekiančius Galvės ir Bernardinų-Lukos ežerus).

TINP direkcija tai siūlo jau ne pirmus metus, nurodydama, kad tokiu būdu būtų pasiekta daug teigiamų rezultatų. Pirmiausiai, tai iš esmės sudarytų galimybę ir realų poreikį vystyti bei plėtoti vandens turizmą visame Trakų senamiestyje ir jį supančiame kultūriniame kraštovaizdyje.

Antra, tai sudarytų galimybę įrengti autotransporto priemonių laikino sustojimo vietas miesto priegose, prie šiandien jau įrengtų, bet retai kieno benaudojamų, dviračių ir pėsčiųjų takų.

Trečia, Galvės, Bernardinų-Lukos, Totoriškių bei Skaisčio ežerų pakrantėse priešais miestą būtų sudaryta galimybė įrengti gyvybingą prieplaukų sistemą, kuri leistų turistams ir miesto svečiams teikti perkėlimo ir pažintinių vandens maršrutų paslaugas.

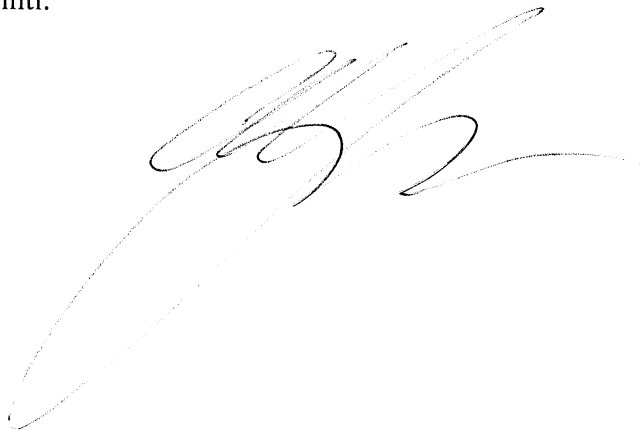
Ketvirta, atsisakius taškinio turistų pritraukimo konkrečiai tik prie pačios Trakų Salos pilies, būtų paskatinta tolygi kultūros ir turizmo paslaugų plėtra visame Trakų mieste, ne vien Karaimų gatvėje. Vietos gyventojai turėtų galimybę savo nuosavybės teise valdomose sodybose teikti naujas maitinimo, apgyvendinimo, alternatyvaus judumo (valčių, dviračių, tradicinio transporto) paslaugas. T.y., būtų paskatinta smulkaus verslo plėtra visame 163,95 ha Trakų senamiesčio (u.k.17114) pusiasalyje ir jo priegose – keturių ežerų pakrantėse.

Penkta, miestas realiai pradėtų funkcionuoti kaip kurortinė vietovė, kuriai Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2006-04-12 nutarimu Nr.350 „Dėl kurorto statuso suteikimo gyvenamosioms vietovėms reikalavimų aprašo, kurortinės teritorijos statuso suteikimo gyvenamosioms vietovėms reikalavimų aprašo ir kurorto ar kurortinės teritorijos statuso gyvenamosioms vietovėms suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr.42-1514) nustatyti aiškūs reikalavimai. Pavyzdžiui, įrengus pasukamą tiltą virš Galvės ir Totoriškių ežerų santakos, tranzitinis autotransportas aplenkis Trakų miesto centrą ir savaime nusikreips aplinkeliu Plomėnų gatve.

Kaip rodo kitų ežerų regionuose įsikūrusių miestų, pavyzdžiui, Gižycko miesto (Lenkijos Respublika) patirtis, vandens - sausumos eismo srautų harmonizavimas ir tvarkaraščių sudarymas, sukuria konkrečiai tik tai kurortinei vietai būdingą funkcionavimo ritmą, kuria poilsiui ir pramogoms skirto laiko ir lėtos veiklos atmosferą, skatina turistus naudotis teikiamomis paslaugomis ir ilgina jų buvimą išskirtinėje, nekasdieniškoje vietovėje.

TINP direkcija prašo Jūsų apsvarstyti siūlomą „Trakų – ežerų miesto“ koncepciją ir būtinas priemones jai įgyvendinti.

Direktorius

Gintaras Abaravičius